

RASSENONDERZOEK SPELT 2017

D. Wittouck ¹, K. Boone ¹, J. Claeys ¹, L. Willaert ¹,
F. Flusu ², J.L. Lamont ², A. Demeyere ²,

Inhoud

1	Overzicht van de rassen in proef en proefomstandigheden	1
2	Korrelopbrengst	2
2.1	Korrelopbrengst Zuienkerke (kustpolder) 2017-2015.....	3
2.2	Korrelopbrengst leem- en zandleemgebied 2017 en 2015	3
3	Strolengte	3
4	Gevoeligheid voor gele roest.....	4

1 Overzicht van de rassen in proef en proefomstandigheden

In het Vlaams Gewest werden door het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen 2 rassenproeven op spelt ingezaaid tijdens het najaar 2016.

Het rassenonderzoek werd gerealiseerd door:

- de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving, Team voorlichting in samenwerking met Inagro vzw, afdeling akkerbouw, Rumbeke-Beitem
(proefplaats: Huldenberg, provincie Vlaams-Brabant)
- Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, Rumbeke-Beitem
(proefplaats: Zuienkerke in de kustpolder, provincie West-Vlaanderen)

Een overzicht van de rassen in proef is weergegeven in Tabel 1.

Tabel 1: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven spelt 2017. Overzicht van de rassen in proef.

Ras	Mandataris of verdeler	Kweker (bron: mandataris)	Jaar van eerste opname in de Europese rassenlijst	Vroeg-(rijp)heid (bron: mandataris)	Kwaliteit (bron: mandataris)
Cosmos		CRA-W Unité d'Amélioration Gembloux	2000 (B)		bakkwaliteit
Serenite		CRA-W Unité d'Amélioration Gembloux	2015 (B)	halflaat	bakkwaliteit
Zollernspelz	Clovis Matton	Südwestdeutsche Saat-zucht GmbH & Co.KG	2006 (D)		
Zurcher Oberlander Rotkorn (Z.O.R.)	Jorion/Philip Seeds	Getreidezüchtung Peter Kunz		halfvroeg	bakkwaliteit
Ebners Rotkorn	Jorion/Philip Seeds	Saat-zucht-betrieb Hans Gahleitner	2000 (AT)	halflaat	bakkwaliteit
Epanis	Clovis Matton		2008 (B)		

Het rassenonderzoek vond plaats onder praktijkomstandigheden. Er werd een standaard zaaizaadbehandeling toegepast.

De omstandigheden waaronder de rassenvergelijking in 2017 gebeurde, zijn weergegeven in Tabel 2.

¹ Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, Rumbeke-Beitem

² Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving, Team voorlichting

Tabel 2: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven spelt 2017. Proefomstandigheden.

	LEEM		KUSTPOLDER	
	Vlaams-Brabant		West-Vlaanderen	
	Huldenberg		Zuienkerke	
Proefnemer (*)	1	2	1	2
Grondsoort	leem		klei	
Voorvrucht	winterveldbonen		suikerbieten	
Zaaidatum	28/10/2016		27/10/2016	
Zaaidichtheid	200 kg/ha		200 kg/ha	
Stikstofbemesting (kg/ha N)	129 (82+47)		160 (80+80)	
Groeiregulatoren	04/04/2017: CCC 1 l 05/05/2017: Medax Top 0,4 l + CCC 0,6 l		10/04/2017: CCC 1,2 l	
Fungiciden	04/04/2017: Fandango 1 l 05/05/2017: Evora Xpro 1,25 l 27/05/2017: Cerix 1,6 l		28/04/2017 (2 ^e knoop): Diamant 1,2 l 30/05/2017 (aarschuiven): Librax 1,5 l	
Insecticiden (bladluisbestrijding):				
najaar	-		-	
zomer	27/05/2017: Sherpa 200 EC 0,1 l		-	
Oogstdatum	31/07/2017		21/07/2017	

(*) Proefnemer: 1 Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving, Team Voorlichting in samenwerking met Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, Rumbeke-Beitem
2 Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, Rumbeke-Beitem

2 Korrelopbrengst

Bij de rassenkeuze zijn, voor wat de korrelopbrengst betreft, volgende criteria belangrijk:

- de regelmatigheid van het ras over de diverse proefplaatsen binnen hetzelfde jaar
- en de regelmatigheid van het ras over de jaren.

Bij de rassenkeuze is het immers niet aangewezen zich enkel te laten leiden door de opbrengstcijfers van één jaar. **Om het opbrengstvermogen van een ras optimaal te evalueren is het noodzakelijk resultaten over meerdere proefjaren (bij voorkeur minstens drie proefjaren) te beschouwen.** De opbrengstcijfers van één jaar zijn immers eigen aan de groeiomstandigheden van het betreffende jaar.

Gesteld kan worden dat het meerjarig gemiddelde van een ras des te betrouwbaarder is, naarmate de korrelopbrengst van het ras over de jaren stabiel is.

Bij de rassen waar slechts één jaar resultaten beschikbaar zijn, is de nodige omzichtigheid geboden bij de beoordeling.

Tevens is het belangrijk om, in functie van het uit te zaaien areaal spelt, meerdere rassen te kiezen om aldus aan risicospreiding te doen. Resultaten uit het verleden leren trouwens dat het opbrengstpotentieel van rassen wisselend kan zijn in functie van het perceel en het jaar; soms zijn zowel de perceelsverschillen als de jaarverschillen zelfs zeer groot.

Tenslotte dient er bij de rassenkeuze ook rekening gehouden te worden met onder andere legergevoeligheid, ziektegevoeligheid of andere noodzakelijke eigenschappen.

In de hiernavolgende tabellen is de korrelopbrengst per ras weergegeven in relatieve cijfers (procenten) ten aanzien van het gemiddeld resultaat van de getuigerassen.

2.1 Korrelopbrengst Zuienkerke (kustpolder) 2015 tot en met 2017

Tabel 3: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven spelt. Rangschikking van de rassen naar dalende gemiddelde productiviteit (*).

Ras	2015	2016	2017	gemiddelde
Rassen 3 jaar in proef (2015-2017)				
Cosmos	103,4	107,6	107,7	106,2
Zollernspelz	96,6	92,4	92,3	93,8
Rassen 2 jaar in proef				
Serenite	-	109,2	100,6	104,9
Zurcher Oberlander Rotkorn	85,3	88,7	-	-
Ras 1 jaar in proef				
Epanis	86,8	-	-	-
	100	100	100	
	(= 12.167 kg/ha)	(= 8.978 kg/ha)	(= 12.167 kg/ha)	
V.C. (%)	4,65	2,17	1,64	

(*) Korrelopbrengst = relatieve waarden ten aanzien van het gemiddelde van de rassen Cosmos en Zollernspelz
Ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk in de proef:
- 2017: bladbehandeling en aarbehandeling
- 2016 en 2015: twee bladbehandelingen (gele roest) en een aarbehandeling

2.2 Korrelopbrengst leem- en zandleemgebied 2017 en 2015

Tabel 4: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven spelt. Rangschikking van de rassen naar dalende productiviteit (*).

Vlaams-Brabant		West-Vlaanderen	
Ras	Huldenberg 2017 leem	Ras	Zwevegem (Sint-Denijs) 2015 leem
Cosmos	106,0	Cosmos	103,3
Serenite	95,2	Epanis	97,3
Zollernspelz	94,0	Zollernspelz	96,7
		Zurcher Oberlander Rotkorn	90,8
		Ebners Rotkorn	81,7
	100		100
	(= 10.446 kg/ha)		(= 12.403 kg/ha)
V.C. (%)	3,33		2,04

(*) Korrelopbrengst = relatieve waarden ten aanzien van het gemiddelde van de rassen Cosmos en Zollernspelz
Ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk in de proef:
twee bladbehandelingen (gele roest) en een aarbehandeling

3 Strolengte

Strolengte: na toepassen van groeiregulatoren

Tabel 5: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Rassenproeven spelt 2017 en 2016. Strolengte (cm), rangschikking van de rassen naar afnemende strolengte.

Ras	Strolengte (cm)
Serenite	120,5
Zollernspelz	115,4
Cosmos	113,1
<i>Gemiddelde</i>	<i>116,3</i>

4 Gevoeligheid voor gele roest

In 2017 kon er geen adequate beoordeling uitgevoerd worden omtrent de gevoeligheid voor gele roest. Daarom worden de waarnemingen van 2016 en 2015 vermeld.

4.1 Gevoeligheid voor gele roest 2016

**Tabel 6: Rassenproef spelt 2016.
Gele roest (schaal 1-9; 9 = gezond), rangschikking van de rassen naar toenemende gevoeligheid.**

Ras	Gele roest kustpolder
Zollernspelz	7,2
Serenite	5,7
Cosmos	3,9
Zurcher Oberlander Rotkorn	3,4
<i>Gemiddelde</i>	<i>5,1</i>

Minst gevoelig: Zollernspelz

Meest gevoelig: Zurcher Oberlander Rotkorn en Cosmos

4.2 Gevoeligheid voor gele roest 2015

Zeer zware aantasting gele roest: Ebners Rotkorn en Zurcher Oberlander Rotkorn

Zware tot zeer zware aantasting gele roest: Cosmos

Matig (tot zware) aantasting gele roest: Epanis

Weinig gele roest: Zollernspelz